

Uzasadnienie

I. Przyczyna wydania nowego rozporządzenia

Art. 14 ustawy z dnia 29 maja 2026 r. o zmianie ustawy – Ordynacja podatkowa oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 846) wprowadził zmiany w ustawie z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej¹ w zakresie zasad zwrotu opłaty skarbowej. Od dnia 1 października 2026 r. jeżeli wniosek o zwrot opłaty skarbowej będzie zasadny, organ podatkowy będzie zwracał opłatę skarbową bez wydawania decyzji, w terminie 2 miesięcy od dnia złożenia wniosku. W obowiązującym stanie prawnym decyzja o zwrocie opłaty wydawana jest w każdym przypadku.

W konsekwencji zmianie uległo również zawarte w art. 10 ustawy o opłacie skarbowej upoważnienie dla ministra właściwego do spraw finansów publicznych do określenia w drodze rozporządzenia m.in. sposobu potwierdzania przez organy administracji rządowej i samorządowej oraz podmioty, o których mowa w art. 1 ust. 2 ustawy o opłacie skarbowej, zapłaty opłaty skarbowej, zwolnienia od niej lub wyłączenia obowiązku jej zapłaty oraz trybu i terminu przekazywania organom podatkowym dokumentów niezbędnych do dokonania zwrotu opłaty skarbowej. Zgodnie z art. 32 ust. 2 ustawy z dnia 29 maja 2026 r. o zmianie ustawy – Ordynacja podatkowa oraz niektórych innych ustaw dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 10 ustawy o opłacie skarbowej tracą moc z dniem 1 października 2026 r.

Powyższe zmiany obligują ministra właściwego do spraw finansów publicznych do wydania nowego rozporządzenia w sprawie zapłaty opłaty skarbowej. Projektowane rozporządzenie zastąpi obowiązujące rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 28 września 2007 r. w sprawie zapłaty opłaty skarbowej (Dz. U. poz. 1330).

II. Szczegółowy opis zmian

Na podstawie art. 10 ustawy o opłacie skarbowej minister właściwy do spraw finansów publicznych określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) sposób potwierdzania przez organy administracji rządowej i samorządowej oraz podmioty, o których mowa w art. 1 ust. 2 ustawy o opłacie skarbowej, zapłaty opłaty skarbowej, zwolnienia od niej lub wyłączenia obowiązku jej zapłaty, w szczególności przez wskazanie sposobu:
 - a) dokumentowania zapłaty opłaty skarbowej,
 - b) sporządzania adnotacji potwierdzających zapłatę opłaty skarbowej, zwolnienie od niej lub wyłączenie obowiązku jej zapłaty;
- 2) tryb i termin przekazywania przez organy administracji rządowej i samorządowej oraz podmioty, o których mowa w art. 1 ust. 2 ustawy o opłacie skarbowej, organom podatkowym dokumentów niezbędnych do dokonania zwrotu opłaty skarbowej

¹ Ustawa z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej (Dz. U. z 2025 r. poz. 1154, 1795 i 1847 oraz z 2026 r. poz. 846 i 912), zwana dalej: „ustawą o opłacie skarbowej”.

– uwzględniając konieczność zapewnienia sprawności postępowania podatkowego, a także zapewnienia kontroli zapłaty opłaty skarbowej.

Projekt rozporządzenia w § 1 opisuje zakres przedmiotowy rozporządzenia zawarty w art. 10 ustawy o opłacie skarbowej.

W projektowanym rozporządzeniu uregulowano sposób potwierdzania przez organy zapłaty opłaty skarbowej, zwolnienia od niej lub wyłączenia obowiązku jej zapłaty, w tym dokumentowania zapłaty opłaty skarbowej oraz sporządzania adnotacji potwierdzających zapłatę opłaty skarbowej, zwolnienie od niej lub wyłączenie (§ 2–3 projektu rozporządzenia).

Zgodnie z § 2 ust. 1 projektu rozporządzenia dokonanie zapłaty opłaty skarbowej jest dokumentowane dowodem zapłaty opłaty skarbowej, zwanym dalej „dowodem zapłaty”, albo jego uwierzytelnioną kopią złożonymi do akt sprawy nie później niż w terminie 3 dni od dnia powstania obowiązku zapłaty opłaty skarbowej. Podmiot, na którym ciąży obowiązek zapłaty opłaty skarbowej (art. 5 ustawy o opłacie skarbowej), zobowiązany jest dołączyć dowód zapłaty albo jego uwierzytelnioną kopię, nie później niż w terminie 3 dni od dnia powstania obowiązku jej zapłaty, to jest od dnia dokonania zgłoszenia lub złożenia wniosku o dokonanie czynności urzędowej, wydanie zaświadczenia lub zezwolenia (pozwolenia, koncesji) lub od złożenia dokumentu stwierdzającego udzielenie pełnomocnictwa lub prokury albo jego odpisu, wypisu lub kopii, zwanego dalej „pełnomocnictwem”, w organie administracji publicznej, sądzie lub podmiocie, o którym mowa w art. 1 ust. 2 ustawy o opłacie skarbowej (art. 6 ust. 1 ustawy o opłacie skarbowej). Dowód zapłaty może mieć formę wydruku potwierdzającego dokonanie operacji bankowej.

W § 2 ust. 2 projektu rozporządzenia uregulowano sposób dokumentowania dokonania zapłaty opłaty skarbowej w sytuacji, gdy podmiot, który dokonał jej zapłaty zażądał zwrotu dowodu zapłaty. Taki sposób dokumentowania zapłaty opłaty skarbowej stanowi wyjątek od zasady określonej w ust. 1. Utrzymano obowiązujący w poprzednim rozporządzeniu obowiązek naniesienia adnotacji na dwóch dokumentach – zwracanym dowodzie zapłaty oraz na wniosku, zgłoszeniu lub pełnomocnictwie, pozostającymi w aktach sprawy. Użyty w tym przepisie skrót „pełnomocnictwo” obejmuje dokument stwierdzający udzielenie pełnomocnictwa lub prokury albo jego odpis, wypis lub kopię. Adnotacja zamieszczana na dowodzie zapłaty określa datę dokonania zgłoszenia albo złożenia wniosku lub pełnomocnictwa i jest potwierdzona podpisem osoby zamieszczającej adnotację, z podaniem imienia, nazwiska i stanowiska służbowego. Na wniosku, zgłoszeniu lub pełnomocnictwie, zamieszcza się adnotację określającą kwotę uiszczonej opłaty skarbowej, datę wpłaty i numer pokwitowania lub numer rachunku bankowego, na który dokonano wpłaty. Obowiązek dokonania adnotacji na wniosku, zgłoszeniu lub pełnomocnictwie dotyczy tylko tych przypadków, gdy upoważniony pracownik organu prowadzącego postępowanie nie sporządzi kopii dowodu zapłaty opłaty skarbowej i nie pozostawi jej w aktach sprawy.

Zgodnie z § 3 ust. 1 projektu rozporządzenia adnotację potwierdzającą zapłatę opłaty skarbowej, zamieszcza się na dokumencie potwierdzającym dokonanie czynności urzędowej, zaświadczeniu lub zezwoleniu (pozwoleniu, koncesji). W przypadku gdy dokument wydawany

jest na wzorze określonym odrębnymi przepisami, który nie umożliwia zawarcia adnotacji o której mowa powyżej, adnotacja jest zamieszczana na odrębnym dokumencie.

Jeżeli natomiast adnotacja potwierdza zwolnienie od opłaty skarbowej lub wyłączenie obowiązku jej zapłaty zamieszcza się ją na ww. dokumentach, a także na wniosku albo zgłoszeniu o dokonanie czynności urzędowej w przypadku gdy w wyniku dokonania czynności urzędowej nie jest wydawany dokument albo na pełnomocnictwie (§ 3 ust. 1 projektu rozporządzenia).

Projekt rozporządzenia w § 3 ust. 3 stanowi, że w przypadku gdy dokument, na którym ma zostać zamieszczona adnotacja, o której mowa w ust. 1 lub 2, jest sporządzony w postaci elektronicznej, adnotację tę sporządza się w postaci dokumentu elektronicznego w rozumieniu art. 3 pkt 2 ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz. U. z 2025 r. poz. 1703 oraz z 2026 r. poz. 160). W dobie dążenia do cyfryzacji administracji publicznej polegającej na wdrażaniu nowoczesnych systemów teleinformatycznych, które umożliwiają obywatelom realizację procedur urzędowych drogą elektroniczną, projektowane rozwiązania prawne muszą uwzględniać ten postęp. Proces ten ma kluczowe znaczenie, ponieważ istotnie redukuje bariery biurokratyczne, eliminując konieczność osobistej wizyty w placówkach. W rezultacie nowoczesne e-usługi optymalizują koszty funkcjonowania państwa. Co do zasady adnotacja, o której mowa w § 3 ust. 1 i 2 powinna być sporządzona w formie pisemnej na dokumencie papierowym. W przypadku gdy nie ma takiej możliwości, ponieważ np. dokumenty są w formie elektronicznej, adnotację sporządza się w postaci dokumentu elektronicznego w rozumieniu art. 3 pkt 2 ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne.

Adnotacja, o której mowa w § 3 ust. 1 projektu rozporządzenia, zawiera informację o podstawie prawnej zapłaty opłaty skarbowej i wysokości uiszczonej opłaty skarbowej – w przypadku dokonania jej zapłaty (§ 3 ust. 3 projektu rozporządzenia).

Adnotacja, o której mowa w § 3 ust. 2 zawiera informację o podstawie prawnej zwolnienia od opłaty skarbowej albo wyłączenia obowiązku jej zapłaty – w przypadku gdy czynność urzędowa, zaświadczenie lub zezwolenie (pozwolenie, koncesja) nie podlegają opłacie skarbowej lub są od niej zwolnione, albo podmiot składający zgłoszenie lub wniosek o dokonanie czynności urzędowej albo wniosek o wydanie zaświadczenia lub zezwolenia (pozwolenia, koncesji) jest zwolniony od opłaty skarbowej (§ 3 ust. 4 pkt 1 projektu rozporządzenia).

W przypadku gdy adnotacja jest sporządzana na odrębnym dokumencie, zawiera ona również informację o przedmiocie opłaty skarbowej (§ 3 ust. 4 pkt 2 projektu rozporządzenia).

W każdym przypadku adnotacja jest potwierdzona podpisem osoby dokonującej adnotacji, z podaniem jej imienia, nazwiska i stanowiska służbowego (§ 3 ust. 4 pkt 3 projektu rozporządzenia).

Rozwiązania zawarte w § 3 ust. 1, 2 i 4 projektu rozporządzenia są analogiczne do funkcjonujących na gruncie obecnie obowiązującego rozporządzenia.

Wskutek zmiany pkt 2 w art. 10 ustawy o opłacie skarbowej zmianie uległo upoważnienie do wydania aktu wykonawczego, które nie obejmuje już przepisu, na podstawie którego minister właściwy do spraw finansów publicznych w wydawanym na jego podstawie akcie wykonawczym określał sposób dokonywania zwrotu opłaty skarbowej. Materia ta unormowana jest teraz w dodanych do art. 9 ustawy o opłacie skarbowej ustępach 2a–2c. Projekt rozporządzenia nie zawiera regulacji określającej sposób dokonania zwrotu opłaty skarbowej. Zgodnie z nowym zakresem, upoważnienie określa tryb i termin przekazywania przez organy administracji rządowej i samorządowej oraz podmioty, o których mowa w art. 1 ust. 2 ustawy o opłacie skarbowej, organom podatkowym dokumentów niezbędnych do dokonania zwrotu opłaty skarbowej. Rozporządzenie na podstawie nowego upoważnienia reguluje materię dotyczącą terminów działań i wymiany informacji między organem podatkowym a organem, który nie dokonał czynności urzędowej, nie wydał zaświadczenia lub zezwolenia (pozwolenia, koncesji) w sytuacjach, gdy podatnik dokonał zapłaty opłaty skarbowej od takich czynności (§ 4 projektu rozporządzenia).

Treść § 4 projektu rozporządzenia odzwierciedla zmiany w art. 9 ustawy o opłacie skarbowej. Od 1 października 2026 r. zostanie zniesiony wymóg wydawania decyzji określającej wysokość zwrotu opłaty skarbowej. W sytuacji, gdy wniosek o zwrot opłaty skarbowej będzie zasadny, organ podatkowy będzie zwracał opłatę skarbową bez wydawania decyzji w przedmiocie zwrotu, w terminie 2 miesięcy od dnia złożenia wniosku. Do złożenia wniosku o zwrot opłaty uprawnione będą osoby lub jednostki, które dokonały zapłaty opłaty skarbowej. Organ podatkowy zwróci opłatę skarbową na rzecz podmiotu, który złożył wniosek. W przypadku, gdy zwrot opłaty nie będzie zasadny, organ podatkowy wyda decyzję odmawiającą zwrotu opłaty.

W § 4 ust. 1 projektu rozporządzenia określono termin przekazywania organom podatkowym przez organy administracji rządowej i samorządowej oraz podmioty, o których mowa w art. 1 ust. 2 ustawy o opłacie skarbowej, organom podatkowym, dokumentów niezbędnych do dokonania zwrotu opłaty skarbowej tj. wniosku lub zgłoszenia o dokonanie czynności urzędowej lub wniosku o wydanie zaświadczenia lub zezwolenia (pozwolenia, koncesji), którego dotyczy wniosek o zwrot opłaty skarbowej, albo ich poświadczonych kopii, dowodu zapłaty opłaty skarbowej albo jego kopii, a także informacji potwierdzającej, że czynność urzędowa nie została dokonana lub zaświadczenie (pozwolenie, koncesja) nie zostało wydane. Organy administracji rządowej i samorządowej oraz podmioty, o których mowa w art. 1 ust. 2 ustawy o opłacie skarbowej, będą zobowiązane do przekazania określonych dokumentów niezwłocznie, jednak nie później niż w terminie 14 dni od dnia doręczenia wezwania organu podatkowego.

W przypadku gdy wniosek o zwrot opłaty skarbowej został złożony do organu administracji rządowej albo samorządowej albo podmiotu, o którym mowa w art. 1 ust. 2 ustawy o opłacie skarbowej, tj. do organu do którego złożono uprzednio wniosek o dokonanie czynności urzędowej, wydanie zaświadczenia lub zezwolenia (pozwolenia, koncesji), a który to organ nie

dokonał tej czynności ani nie wydał zaświadczenia lub zezwolenia (pozwolenia, koncesji), organ przekazując wniosek o zwrot opłaty skarbowej organowi podatkowemu, załączać będzie także ww. dokumenty niezbędne do dokonania zwrotu opłaty skarbowej (§ 4 ust. 2 rozporządzenia).

Projekt rozporządzenia nie zawiera przepisu, który w § 6 ust. 3 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 września 2007 r. w sprawie zapłaty opłaty skarbowej, określał formę zwrotu opłaty skarbowej przez organ podatkowy (gotówką lub na rachunek bankowy). Zasadna jest rezygnacja z tego przepisu, ponieważ forma zwrotu opłaty jest uregulowana przez przepisy ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacji podatkowej (Dz. U. z 2026 r. poz. 622, 825, 846, 875 i 1098). Do zwrotu opłaty skarbowej ma zastosowanie przepis art. 76b ww. ustawy, a w konsekwencji też art. 77b tej ustawy.

Rozporządzenie wejdzie w życie z dniem 1 października 2026 r.

Zgodnie z art. 31 ustawy z dnia 29 maja 2026 r. o zmianie ustawy – Ordynacja podatkowa oraz niektórych innych ustaw, jeżeli przed dniem wejścia w życie ww. ustawy złożono wniosek o zwrot opłaty skarbowej, o którym mowa w art. 9 ust. 2 ustawy o opłacie skarbowej, do zwrotu opłaty skarbowej stosuje się przepisy dotychczasowe, a więc zarówno przepisy ustawy o opłacie skarbowej, jak i wydane na jej podstawie aktu wykonawczego. Zatem do wniosków o zwrot opłaty skarbowej złożonych przed dniem 1 października 2026 r. będą miały zastosowanie przepisy rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 września 2007 r. w sprawie zapłaty opłaty skarbowej.

Projekt rozporządzenia nie dotyczy majątkowych praw i nie nakłada nowych obowiązków na mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców. Projektowane regulacje nie wpłyną na sytuację ekonomiczną i społeczną rodziny, a także osób niepełnosprawnych oraz osób starszych.

Projekt nie zawiera przepisów technicznych. Projekt nie podlega obowiązkowi notyfikacji, zgodnie z trybem przewidzianym w przepisach dotyczących sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych.

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingskiej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2026 r. poz. 936) oraz § 52 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2026 r. poz. 404) projekt zostanie przekazany do uzgodnień z członkami Rady Ministrów oraz do konsultacji publicznych i opiniowania. Projekt zostanie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji (www.rcl.gov.pl), w celu umożliwienia zgłaszania opinii na jego temat przez wszystkie zainteresowane podmioty.

Materia unormowana przedmiotowym rozporządzeniem nie jest regulowana w prawie Unii Europejskiej i nie podlega harmonizacji. Projekt nie wymaga zasięgnięcia opinii, dokonania konsultacji oraz uzgodnienia z właściwymi organami i instytucjami Unii Europejskiej, w tym Europejskim Bankiem Centralnym.